

Ranheims-

NYTT

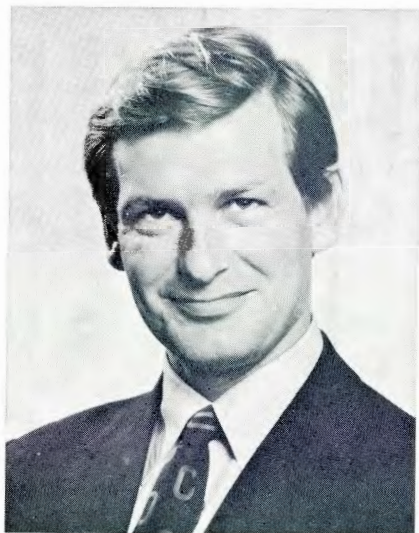

For full kraft -

OKTOBER 1970

NR. 3 - 15. ÅRGANG

*De nye medlemmer i
A.s Ranheim Papirfabrik's styre*

Direktør Halvor N. Astrup

Direktør Sven A. Solberg

Innhold:

	Side
Orientering for Stortingets industrikomité ...	1
EEC-forhandlinger	9
Bedriftsutvalget	9
Gulnete blader	16
Studiearbeid	18
Ny bedriftssæster	19
Ny kontorfløy	20
Pensjonisttur	21
Ut av aktiv tjeneste	25
Ranheimsrevyer	26
Hyttebyggere	28

✱

Omslagsbildet:

Da disponenten i tyveårene skulle ut å reise, var det disse hestene og dette kjøretøy, med Karl Bjørvik på bukken, som kjørte Lundberg til Ranheim jernbanestasjon.

✱

Redaksjonskomiteen:

Th. Overwien
E. Ahlberg
T. Barstad
K. Hilmarsen
A. Wæraas

Redaktør:

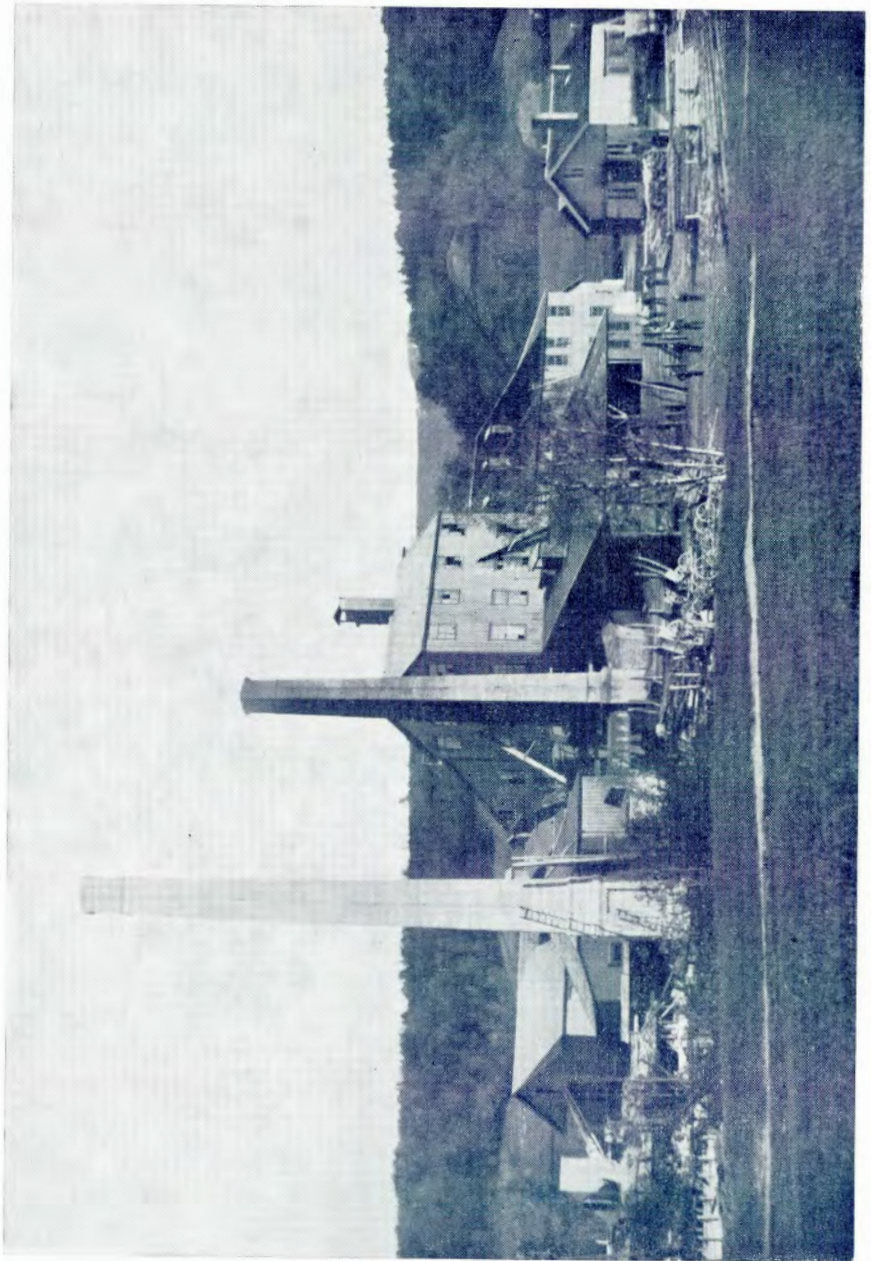
B. Moksnes

Bedriftsavis for **A/S RANHEIM PAPIRFABRIK** **RANHEIM**

Orientering for Stortingets Industrikomité

Ved Th. Overwien

La meg først få presentere vår bedrift. Under navn av Ranheim Cellulosefabrik startet den i 1884 som en av pionerene i sulfatcelluloseindustrien med en kapasitet som var mindre enn hundreparten av dagens. Gjennom gode og dårlige år utviklet den seg til en kombinert cellulose- og papirfabrikk, og for ca. 40 år siden gikk vi inn for videreforedling av papiret, vesentlig til bygnings- og emballasjeformål. Bedriften er i dag helintegrert fra virket via cellulose og papir til spesialiteter og foredlede produkter med til dels meget høy foredlingsgrad. I farten kan nevnes tilvirkning av asfalterte, voksede, gummierte, mønstertrykte, komprimerte, våtsterke, sammenklebete, flammesikre, kreppe og andre elastiske papir- og pappsorter. Videre har vi en avdeling for hylser, en sekkefabrikk som lager ca. 25 millioner papirsekker pr. år. og vi er nettopp i disse dager i ferd med å kjøre inn en flunkende ny bølgepapp- og pappkassefabrikk. Ca. 60 prosent av vår produksjon utgjøres av spesialiteter og videreforedlede produkter.

Ranheim Papirfabrik i 1880-årene

Vår produksjon i 1969 var ca. 42 000 tonn cellulose og 46 000 tonn papir og papp. Salgsverdien var ca. 76 mill. kroner. Vel halvparten ble levert på innlandet, hvor våre produkter har et stabilt og sterkt økende marked på Vestlandet og nordenfjells. Det meste av eksportpapiret skipes til Efta- og EEC-markedene.

Papirproduksjonen foregår på 5 papirmaskiner, hvorav de 3 er nye etter siste krig. Hver enkelt papirmaskin er tilpasset spesielle behov og kan derfor ikke sammenlignes med de kjempemaskiner herrerne fikk se i går for tilvirkning av mere bulk-lignende kvaliteter.

Vårt virkesforbruk er over 200.000 kbm bakhonved og furutømmer. I takt med den økende virkestilgang har vi utbygget bedriften, som i dag har ca. 4 ganger større kapasitet enn for 25 år siden. I tider med noe svak avsetning på cellulose av gran, har vi ved våre bakhonkjøp holdt liv i en betydelig sagbruksindustri og dermed vært av stor betydning for det trønderske skogbruk.

Den store videreforedling vi driver er meget arbeidskrevende og det forklarer til en viss grad at vi har hele 700 ansatte. Vi har kunnet gi god og sikker beskjefligelse selv under svake konjunkturer, medvirkende her er vidtgående foredling med ganske fast kundekrets. Vi har vært stolt av en stabil arbeidsstokk, vi har mange fjerde generasjons ansatte, og vi har våget å mene at Ranheim har vært et lykkelig lite industrisamfunn i Trøndelag.

Med rikelige arealer rundt fabriken, tilstrekkelig og godt fabriksjonsvann, generasjoners erfaring og konw-how, utmerkede kommunikasjoner, tilstrekkelig virke (trodde vi iallfall) og en solid arbeidsstokk, har vi sett fremtiden fortroingsfullt i møte. Men så har vi plutselig og uventet fått et skudd for baugen, og dette bringer meg over til dagens problemer, som neppe er helt ukjent for de tilstedeværende, og som jeg nu vil konsentrere meg om.

Misnøye med avsetningen av granvirke i 1950-årene førte til nedsettelse av det departementale utvalg, Nordenfjellsutvalget, også kalt Skjerdalkkomitéen i 1959. Oppdraget gikk

ut på å utrede spørsmålet om en hensiktsmessig utbygging av treforedlingsindustrien i Trøndelag. Innstilling ble avgitt i 1961. Virkesspørsmålene fikk en bred behandling og støttet seg til prognoser utarbeidet av bl. a. nuværende skogdirektør, den gang professor Hans Seip. De sakskyndige kom til at der sto til disposisjon i det aktuelle område — Trøndelag og Helgeland — ca. 1.2 mill. kbm bartrevirke. Mot min stemme la Nordenfjellsutvalget dette tall til grunn for sakens videre behandling, det samme gjorde bransjerådet, Industri-departementet, Industrikomitéen og Stortinget. Det er med beklagelse vi har kunnet konstatere at det nøkterne syn var det riktige. Siden driftsåret 1962/63 er det en gjennomsnittlig svikt i avvirkningen sammenholdt med prognosen, på over 20 %. Forespeilingene om hva en ny stor treforedlingsbedrift skulle bety for avvirkningen i skogbruket, er ikke gått i oppfyllelse. Når treforedlingsindustrien, den gamle og den nye, allikevel har fått sitt virkesbehov dekket, kan man takke importen fra Sverige for det. Antagelig er det i 1969 importert henimot 300 000 f. m³ fra Jämtland og Härjedalen, det meste herav til den nye avispapirfabrikk. Samtidig har Ranheim måttet utvide sine kjøpedistrikter til Østerdalen, Møre og Romsdal samt til Troms og Finnmark. Når man hører at Nordenfjellske Treforedling i fjor for sin produksjon av ca. 200 000 tonn papir brukte mere svensk virke enn norsk, må man si det er risikabelt å lite på virkesprognoser. Nordenfjellsutvalgets innstilling avfødte St.prp. nr. 56 1961/62, som gjaldt tilskudd til Distriktenes Utbyggingsfond for å muliggjøre realisering av et prosjekt anbefalt av Nordenfjellsutvalgets flertall. Dette gikk ut på å reise en fullt integrert avispapirfabrikk på 100 000 tonn/år, med en tremassefabrikk på 80 000 tonn og en cellulosefabrikk på 20.000 tonn. Virkesforbruket var forutsatt å bli ca. 300.000 f. m³/år. 11. mai 1962 ble dette bifalt av Stortinget mot 4 stemmer.

Var Nordenfjellske Treforedling blitt reist etter disse planer, hadde problemene vært betydelig mindre i dag. Imidlertid fant bedriften det

lønnsommere å basere seg på den dobbelte papirproduksjon, men uten egen cellulosefabrikk. Det var den gang vanlig med cellulose å få kjøpt fra Sverige, og kalkylene for en fabrikk med denne strukturen fortonet seg langt lønnsommere.. Industridepartementet forela spørsmålet for Bransjerådet for treforedlingsindustrien, som imidlertid tok sterk avstand fra forslaget. Bare 1 av rådets 9 medlemmer anbefalte de nye planer. De øvrige hevdet at den nu valgte struktur ville gi bedriften et alvorlig konkurransemessig handicap, — noe som kunne føre til at bedriften en vakker dag ville se seg nødt til å søke å dekke mest mulig av masseproduksjonen selv, noe som ville føre til øket virkesforbruk og fare for å måtte øke tømmerforbruket utover de 300.000 kbm som man hadde ansett som det maksimale norske virke til disposisjon for bedriften. Dette var helt i tråd med Nordenfjellsutvalgets syn. Industridepartementet uttalte imidlertid i Stortingsmelding nr. 26 - 1963/64 at N. T. A/S selv måtte bestemme og ta ansvaret for den tekniske og finansielle utforming av planene, og dette bifal Stortinget mot 6 stemmer.

Det som kom ut av myndighetenes behandling av saken om ny treforedlingsindustri i Trøndelag i tilknytning til stortingsmeldingen, kan kort resymeres slik:

1. Nordenfjelske Treforedlings forbruk av norsk bartevirke er begrenset til 300 000 m³/år.
2. All skogindustri nordenfjells som har sin berettigelse, bør bli sikret råstoffgrunnlag.
3. Nordenfjelske Treforedling skulle ikke være prioritert når det gjelder tømmertildelingen.
4. Som fjerde punkt kan vi trygt tillegge: Tilgjengelig sulfatvirke skulle reserveres Ranheim.

Høsten 1964 henvendte Nordenfjelske Treforedling ved direktør Aavatsmark og direktør Lindseth seg til Ranheim og foreslo et intimt samarbeide på virkesfronten. Vi mottok denne henvendelse positivt, og en avtale kom i stand høsten 1964. Som dere kan lese dere til, se særlig punktene 3 og 4 i avtalen, skjer det her en grenseoppgang mellom de virkessortimenter som hver av våre to bedrifter

skulle benytte. Mens N.T. A/S konsentrerer seg om granvirke, reserveres bakhon og furu for Ranheim, samt grantømmer i den utstrekning Ranheim ikke får nok av ordinært sulfatvirke. Vi mente nu å kunne puste lettet, vi ønsket Nordenfjelske alt vel og gledet oss over det flotte anlegg og med hvilken dyktighet produksjonen kom i gang. Vi ble meget snart leverandører av opprullingshylser til bedriften, og leverer herav nu ca. 1200 tonn pr. år.

Ikke lenge etter avtalens inngåelse henvendte N.T. A/S seg til oss og ba om å få kjøpe alt det granvirke vi disponerte fra vårt søsterselskap Meraker Brug. Ar etter år har vi på denne måte kunnet hjelpe N.T. A/S med ca. 12 000 kbm prima granvirke pr. år. Men dermed svant den annen parts interesse for avtalen.

Så falt det plutselig en bombe. Ved nærvær i Oslo i midten av november i fjor fikk jeg fra forskjellig hold høre om N.T. A/S' planer om å bygge egen sulfatcellulosefabrikk. Jeg hadde vondt for å tro at vi som samarbeidspartner på virkesfronten skulle være de siste som ble orientert om de nye planer. En telefonsamtale med bedriften kunne bare bekrefte at ryktene talte sant.

Vi hadde nu ikke annet å gjøre enn å offentliggjøre de utvalgte planer for vår celluloseproduksjon vi lenge hadde syslet med. Vi hadde jo intet «tak» på vårt virkesforbruk, alle var innforstått med at sulfatvirket skulle reserveres oss. Ikke mange dager etter offentliggjorde N.T. A/S sine planer for en cellulosefabrikk av samme størrelse som vår nuværende fabrikk på Ranheim. Og dermed begynte ballen å rulle. Industridepartementet kom inn i bildet, og før eller senere kommer vel saken til Stortinget.

De fleste hadde vel trodd — og det gjaldt så vel oss som departementet, at av de 440 000 m³ virke som Nordenfjelske brukte i 1969, måtte det iallfall være ca. 300 000 m³ norsk bartevirke. Det er imidlertid opplyst at i dette året brukte man bare ca. 200 000 m³. Med andre ord: Nordenfjelske arbeider hovedsakelig på basis av importvirke og vil ikke kunne rammes av konsesjonsvilkårene om de nu baserer seg på det virke som vi

nytter i dag, nemlig først og fremst bakhonved fra Nord-Trøndelag. Og det er akkurat dette som er planlagt og uttalt fra ledende hold i N.T. A/S. Foruten mere svensk virke, skal man «betjene» sagbruksindustrien, og vi vet hva det innebærer. Man skal også «betjene» det svenske skogbruk. Men hvis det skulle komme til å gå slik, så er det Ranheim og dets mange ansatte som skal betale for denne «betjening». Med de virkemidler en skog-eierbedrift vil kunne nytte overfor sagtømmerkjøperne, skal det ikke meget fantasi til å forutsette hvorledes det vil gå med bakhonleveransene fra de mange sagbruk vi har «betjent» i over 60 år. Dette vil ikke bare kunne forskjertse våre utvidelsesplaner, men sette vår nåværende cellulosefabrikks virkestilførsel i fare. Et nytt virkesbehov på 200 000 m³ og en avvirkning i det aktuelle område på ca. 950 000 m³, vil kreve en import på over ½ mill. m³. I virkeligheten er det intet virkesoverskudd i Norrland. Vi er bare konkurransedyktige i grensestrøkene. Ei cellulosefabrikk i Jämtland er nu under utvidelse, likeledes skal det bygges en sponplatefabrikk. For noen uker siden besluttet årsmøtet i en av Riksförbundet Landsbygdens Folks avdelinger i Jämtland å ta opp spørsmålet om virkesleveransene til Norge som foregår på bekostning av den jemtlandske skogindustri.

Man behøver ikke å ha studert Stortingsmelding nr. 39 - 1967/68 «Om visse strukturproblemer i norsk industri» eller den såkalte «Simon-rapport» fra 1967 for å forstå at bygging av en ny cellulosefabrikk i Trøndelag strider mot strukturrasjonaliseringens enkleste prinsipper.

Man bør også betenke at for Ranheim Papirfabrik danner sulfatcellulosen basis for nesten hele den integrerte produksjon. For N.T. A/S betyr sulfatcellulosen bare ca. 15 % av fibermaterialet i det ferdige papir.

Nordenfjelske Treforedling stiller 40—50 nye arbeidsplasser i utsikt for den nye cellulosefabrikk. Selv om man kan nære tvil om disse tall, så er det iallfall det mangedobbelte som settes i fare om utvidelse av distriktets celluloseproduksjon skal skje ved en ny fabrikk utenfor Ranheim.

Om Ranheim Papirfabrikk er en gammel bedrift, er det ingen gammel og umoderne fabrikk. Siden 1950 har vi og vesentlig ved egne midler investert ca. 120 mill. kroner, og hele anlegget er taksert til ca. 150 mill. kroner, og det ville være samfunnsøkonomisk galt å sette disse verdier på spill. Man skal ikke male en viss mann på veggen, men det kan heller ikke bortsees fra at situasjonen kan bli meget problematisk.

Vi har ikke merket stort til samarbeidsvilje fra Nordenfjelskes side, men vi har likevel gitt samarbeidet en sjanse og tilskrevet firmaet den 4. april d. å. med spørsmål om det kan tenke seg å samarbeide om ett stort celluloseprosjekt her på Ranheim, et samarbeid som forutsettes også å omfatte virkessiden. Frakten for massen fra Ranheim til Skogn er ikke hindrende, og iallfall betydelig mindre enn fra Sundsvall. Tøking av cellulosen er heller ikke nødvendig, man sparer denne utgift og letter tilsetningen av masse til papirstoffet. Kapitalomkostningen blir langt lavere enn ved å bygge to fabrikker. De samlede ulemper er bagatellmessige mot å sette den ene bedrifts utviklingsmuligheter eller eksistens på spill. Kopi av vårt brev er inntatt i den mappe dere har fått her i dag, likeså kopi av de brever vi skrev til Industri-, Landbruks- og Kommunaldepartementet samme dag.

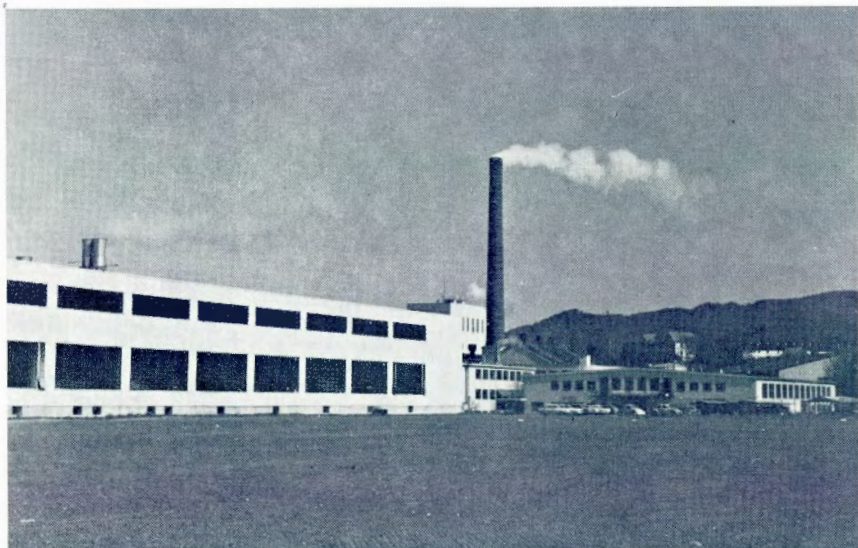
Ranheim Papirfabrik er en av de bedrifter som Nordenfjellsutvalget og Industridepartementet mente hadde sin berettigelse. Og i et brev fra Norges Skog-eierforbund av 29. nov. 1963 til departementet, heter det:

«Etter vår mening er Ranheim Papirfabrik en tidsmessig og rasjonell bedrift osm også kan tjene skogbrukets interesser, dels ved å avta sulfatvirke fra skogene og dessuten ved å ta bakhon fra sagbrukene og dermed skape en best mulig økonomisk status også for sagbrukene. Norges Skog-eierforbund og skog-eierforeningene nordenfjells er derfor interessert i at denne bedrift skal bestå, og er også villige til å drøfte spørsmålet om fremtidige leveranser til denne fabrikk.»

Dette var en uttalelse vi satte stor pris på.

Det er vanskelig for oss å forstå at situasjonen skulle ha endret seg tolt på disse 6½ år. Vi stoler nu på myndighetenes bistand så vi hittil kan ekspandere i takt med de tilgjen-

gelige virkestilførsler og ikke bli ofret i en kritisk situasjon for en cellulosekjøpende avisfabrikk. Om et par år er det sikkert rikelig med cellulose å få kjøpt.

En del av Ranheim Papirfabrik 1970

Fremtidig utvikling ved Ranheim

I tilknytning til direktør Overwiens redegjørelse skal jeg kort orientere om vårt planleggingsarbeide som er basert på to hovedmålsettinger — nemlig:

1. en naturlig vekstrate i takt med økte markedsmuligheter for våre produkter på landsbasis og på eksportmarkedene, regner vi først og fremst Vestlandet og det nordenfjelske Norge som vårt naturlige hjemmemarked. Vi mener å ha en livsberettigelse ved at vi bringer produksjonen nærmere forbrukerne i vår del av landet. Dete har spesiell betydning for forbrukerne av våre nyere produkter innen emballasje- og bygningssektoren.

2. vertikal intergrert produksjon, som jo er et alminnelig anerkjent prinsipp for strukturrasjonalisering i vår bransje. Særlig er det viktig at papirproduksjonen er basert på en betydelig egedekning av cellulose.

I vår lantidsplanlegging benytter vi oss av et rullerende 10-årsbudsjett for investeringer som sammenholdes med de muligheter vi ser for finansiering ved egne og fremmede midler. Budsjettene ajourføres årlig.

10-årsplanen svarer til en produksjonsvekst som fremgår av den tabell som er tatt inn i siste nummer av Ranheims-Nytt. Produksjonen av spesialiteter og av papir er basert på en bedømmelse av markedsutviklingen.

Den tilsvarende nødvendige økning av papirproduksjonen fra 46 000 tonn i 1969 til 76 000 tonn i 1979 vil kunne oppnås ved utbygging av våre nåværende papirmaskiner, og om ca. ett år får vi således en betydelig økning på PM VI ved påbygging av maskinens tørkekapasitet etter et nytt prinsipp som gir oss mulighet til å fremstille nye interessante papirkvaliteter.

Betraktningen av tabellen fører oss tilbake til dagens aktuelle spørsmål, nemlig vår egendekning av sulfatcellulose som er nødvendig for den antatte økning i papirproduksjon. Etter fradrag for mindre kvantiteter innkjøpt bleket sulfatcellulose, avfallspapir, kvistmasse m. v. fremkommer behovet for en gradvis økning av vår celluloseproduksjon fra 41 000 tonn i 1969 til 73 000 tonn i 1979.

Moderniseringen av cellulosefabrikken vil bli gjennomført så vidt mulig trinnvis over 10-årsperioden etter hvert som behovet for cellulose melder seg og i den utstrekning det er mulig å skaffe egnet virke. I arbeidet med å prosjektere cellulosefabrikken utvidelse har vi trukket inn fremstående svenske konsulenter ikke minst når det gjelder forurensning av luft og vassdrag, og hva dette felt angår vil vi i egen og almenhetens interesse følge den linje at vi vil gjøre hva som til enhver tid er teknisk og økonomisk mulig for å holde utslippene lavest mulig. Vi tror at utslippene fra en fornyet og vesentlig større celluloseproduksjon her på Ranheim ikke vil bli vesentlig større enn de er i dag, til dels lavere.

Vår langtidsplanlegging slik som det ovenfor er gjort rede for er et resultat av overveielser som strekker seg flere år tilbake. Tanken om en ny cellulosefabrikk er således ikke av ny dato og heller ikke et taktisk trekk i den aktuelle situasjon.

Da Nordenfjelske Treforedling ved årsskiftet bekjentgjorde sine planer om å bygge egen sellulosefabrikk, oppsto en ny og alvorlig situasjon for vår bedrift. Som kjent har vi foreslått for Nordenfjelske Treforedling at de to bedrifter samarbeider om en felles cellulosefabrikk på Ranheim, — noe vi håper at myndighetene vil medvirke til.

En løsning slik vi har foreslått innebærer totalt sett vesentlig lavere investeringer og løpende omkostninger enn dersom det bygges to fabriker. For ca. 75 mill. kroner vil Ranheim kunne utbygge sin cellulosefabrikk til også å dekke Nordenfjelske Treforedlings behov for cellulose. En cellulosefabrikk på Fiborgtangen med kapasitet 60 000 årstonn vil alene kreve minst dette beløp.

Vertikal integrasjon, særlig av cellulose- og papirfremstillingen er et vesentlig moment i saken. Man sparer derved betydelig omkostninger til tørking, transport og håndtering av massen. Som direktør Overwien har redegjort for, vil vårt råstoffgrunnlag komme i fare dersom Nordenfjelske Treforedling får realisere sine planer om en cellulosefabrikk. Vi vil bli påført de mange ulemper, både tekniske og økonomiske, som det er ikke å ha en tilstrekkelig dekning av egen fremstillet cellulose.

For Nordenfjelske Treforedling stiller saken seg annerledes. Cellulosen utgjør bare 15 % av råstoffbehovet for fremstilling av avisepapir, og det er derfor av underordnet betydning for denne bedriften om cellulosen fremstilles på stedet.

Den kamp om råstoffet som vil oppstå om det blir to cellulosefabriker i vårt distrikt, vil bringe råvareprisene i været. Spesielt må dette forventes hva angår de betydelige kvanta importert virke det vil bli behov for.

På Fiborgtangen skapes 40 nye arbeidsplasser i forbindelse med en ny cellulosefabrikk. På Ranheim settes samtidig 750 arbeidsplasser i fare.

Vi har villet gi denne bakgrunn også fordi vi i brev fra Industridepartementet av 16. mars i år er blitt anmodet om å holde departementet underrettet om våre utvidelsesplaner, noe vi selvsagt har etterkommet. Vi oppfatter henvendelsen fra departementet således, at der er ønske og vilje hos våre myndigheter til å forhindre at det etableres ny virkesslukende industri på bekostning av eksisterende, vel etablerte bedrifter.

Fredrik Kiær

Fagforeningsformannens tale ved Industrikomitéens besøk

Det har i alle etterkrigsår foregått en kontinuerlig rasjonaliseringsprosess innenfor papirindustrien, og resultatene er noe en kjenner til. Riktignok er det mange mindre bedrifter, men de hevder seg i konkurransen på sine spesialområder, og har klart seg gjennom flere magre år. Det er flere av de gamle bedrifter som i etterkrigsårene har ekspandert kraftig, og av den grunn har større behov for økning av sitt råvirke.

Ranheim Papirfabrik med sine snart 100 år, er en av de som har betydd mye og betyr mye for de ansatte og for samfunnet i sin helhet.

Vi er kjent med at det er på tale å reise nye treforedlingsbedrifter her i landet. Imidlertid er en også kjent med at det i de senere år er importert ca. 3 mill. m³ tømmer som vesentlig er kommet fra Sverige. Men nu planlegger svenskene 4 nye papirfabrikker nettopp i de områder hvorfra norsk treforedling har fått dekket sitt underskudd. De påtenkte planer i Sverige vil få et virkesbehov på ca. 4

mill. m³ tømmer. Det er derfor bare et tidsspørsmål når importmulighetene fra Sverige stopper opp. Dermed vil en risikere å få en akutt krise for bedrifter som i dag er avhengig av import. Følgelig kan vel ingen være tjent med en slik reising som kanskje kommer til å ødelegge mulighetene for lønnsom drift i den gamle og vel-etablerte bedrift.

Den fremlagte plan om økning av sulfatcellulose ved Ranheim Papirfabrik A/S er også i tråd med den fornyelse som Ranheim Papirfabrik har foretatt i etterkrigsårene.

Nordenfjelske Treforedling A/S planlegger også en ny sulfatcellulosefabrikk. Hvis så skjer kommer nok det til å forstyrre selve balansenerven i råstofftilgangen til den veletablerte bedrift Ranheim Papirfabrik er.

De flere hundre ansatte setter sin lit og tro til de ærede myndigheter i råstoff-tilgangen i fremtiden.

Ranheim Arbeidsmannsforening
Peder Myhre

EEC-forhandlingene må lykkes

(Sakset fra Elkem-konsernets bedriftsavis «Ekko»)

Den norske forhandlingsdelegasjon som i september skal ha sitt første møte i Brussel, står overfor et meget ansvarsfullt oppdrag. Resultatet av våre forhandlinger om medlemskap i EEC vil ha vidtrekkende konsekvenser for vårt land — ja, så vidtrekkende at de beslutninger man nå er i ferd med å ta kan vise seg å bli en historisk korsvei.

De beslutninger og valg man står overfor berører vårt samfunn på mange forskjellige måter og områder og med vanskelig vurderbare perspektiver.

Selv for dem som har tatt seg tid til å studere de offentlige utredninger og de kommentarer som etter hvert er fremkommet i pressen, kan det være vanskelig å gjøre seg opp et tilstrekkelig klart bilde. Ekko's redaksjon har derfor funnet det ønskelig å presentere denne sak i en konsentrert og oversiktlig form for å vise at Det Europeiske Økonomiske Fellesskap er noe mer enn et marked. Det er ment å være et *fellesskap* i langt videre forstand, og kanskje er det også det vesentlige bidrag til et fremtidig samlet og forsonet Europa — hvor krig skulle være umulig — som var grunnleggerens tanke fra begynnelsen av.

Motstanderne av tilslutning til EEC taler gjerne om å oppgi råderetten til

landet vårt, eller at vi gir fra oss suvereniteten.

Satt på spissen er det vel nettopp det man gjør i enhver form for samarbeide. Har imidlertid ikke det samarbeide som Norge har deltatt i når det gjelder FN, OECD, EFTA, Nordisk Råd osv. i de siste årtier gitt oss overveldende positive erfaringer?

Hvorfor skal medlemskap i EEC gi det motsatte?

Utviklingen går i vår tid med stormskritt i teknologi, mellomfolkelig samkvem, i politikk, økonomi og levestandard, og ikke minst kommunikasjonsmessig. *Reelt* sett har derfor Norge neppe noe annet valg enn fortsatt og styrket internasjonalt samarbeid. Hvorvidt slikt samarbeid i fremtiden skal foregå gjennom et medlemskap i EEC skal nå avgjøres.

Det er vidtrekkende perspektiver man står overfor. Det er derfor all grunn til å stille de største forventninger til de kommende forhandlinger.

Hver og en av oss plikter å sette seg inn i hva denne sak gjelder, slik at vi, når forhandlingsresultatet foreligger, kan gjøre oss opp en realistisk og nøktern personlig mening om den kurs som bør velges.

G. Hagerup-Larsen

Protokoll fra møte i bedriftsutvalget

29. JUNI 1970

Møtet ble holdt i konferanserommet i mek. verksted fra kl. 18.00.

Til stede: Th. Overwien, A. Møller, K. Hilmarsen, G. Haavi, J. Svendsen, A. Berge, P. Myhre, E. Gipling, A. Eidem, A. Knudsen, J. Hongslo, S. Mosand.

Forfall: Fr. Kiær, A. Efschén, E. Dyblie.

Dagsorden:

1. Orienterende meddelser fra bedriftsledelsen.
2. Forslag til gjenopprettelse av avdelingsutvalgene.
3. Brusautomater
4. Eventuelt.

Formann Berge åpnet møtet med å opplyse at det ikke er innkommet

saker fra de ansatte, noe han beklaget. Han anmodet representantene å fremme mange av de spørsmål som vanligvis framkommer under posten Eventuelt, som egne saker og som dermed settes på dagsordenen.

1. Orienterende meddelelser fra bedriftsledelsen.

Direktør Th. Overwien meddelte at på årets generalforsamling 11. juni var det foretatt følgende endringer i sammensetningen av A/S Ranheim Papirfabriks styre: Direktør S. A. Solberg og skipsreder Nils Astrup, som begge har sittet i vårt styre i en menneskealder, ønsket ikke gjenvalg, og i deres sted ble valgt direktør Sven A. Solberg (Norske Elektriske & Brown Boveri) og direktør Halvor N. Astrup (Hunton Bruk). Som ny varmann valgtes skipsreder Nils Jørgen Astrup (Fearnley & Eger). Nærmere om styrets nåværende sammensetning blir å finne i Ranheims-Nytt nr. 2/70.

Overwien orienterte om vårt forhold til Nordenfjelske Treforedling A/S' planer om å bygge ny cellulosefabrikk i Skogn. Ranheim har tilbudt seg å reise en så stor cellulosefabrikk her på stedet at vi skulle kunne levere 40.000 tonn cellulose om året til avis-papirfabrikken. Det later til at N. T. A/S ikke er interessert i en sådan løsning, og det er høyst usikkert hvorledes saken videre vil utvikle seg, men det er sannsynlig med en avklaring i løpet av sommeren.

For øvrig hadde vi et vellykket møte på Ranheim 15. april med en fulltallig Stortingets industrikomité, fylkesordføreren, byens ordfører og fylkesmannen, hvor vi hadde god anledning til å fremlegge vårt syn.

Overwien redegjorde for en del forhold av stor betydning for driften fremover. Scankraft har øket eksportprisene noe med virkning fra 1. sept., og der er søkt om høyere priser på innlandet. Dette er avgjørende for bedriftens lønnsomhet, idet omkostningene til virke, arbeidslønner, frakter, brensel m. m. viser faretruende stigning.

Overwien orienterte om vann- og kraftsituasjonen. Vannstanden i Jonsvannet er noe bedre enn i fjor på samme tid, men det trenges meget regn om landet kraftmagasiner skal

fylles så meget at kraftrasjonering kan unngås til vinteren. Vi er inne i en tørkeperiode som har vart i 2½ år.

Arbeidskraftsituasjonen er fortsatt stram. Kvalifisert arbeidskraft er vanskelig å få, og etterbehandlingsavdelingen har lidt herunder. Det er maktpåliggende å rasjonalisere en del arbeidsordninger for å gjøre oss mere effektive og konkurransedyktige.

Produksjon og salg er øket bare uvesentlig i forhold til i 1969, men PM III har stått en tid, og det har vært og er utilstrekkelige tilførsler av innkjøpt masse. Det er nå noe lettere å få kjøpt avfallspapir.

Overingeniør Møller orienterte om situasjonen for driften. Selv om virkessituasjonen på sikt er usikker, har vi for tiden nok råstoff til å kjøre for fullt i cellulosefabrikken. Behovet for cellulose er stort, og det er oppnådd enighet om en ordning for å forsøke å fremstille flere cellulosekok når dette teknisk sett kan la seg utføre.

Tilgjengelig papirråstoff for første halvår er brukt opp. Behovet for masse til papirfabrikken kan ennå ikke fylles, og vi har tatt en del på forskudd.

Vi kan få mere avfallspapir, men bruk av dette forutsetter at vi kan kjøre spesielle kvaliteter. Kvistmasse må tilsettes de kvaliteter vi fremstiller i dag, og den bestemmer mengden av avfallspapir som kan nyttes.

Utenfor cellulosefabrikken foregår nå arbeider i forbindelse med anlegg for polysulfidprosessen.

I huggeriet arbeides det med tiltak for å hindre utslipp. Forandringene vil medføre at modd og bark ikke vil kunne havne i elva.

I forbindelse med anskaffelsene av avfallspapir har vi fortsatt problemer med lagringen, idet ungdommer skaffer seg adgang til innhegningen og drar papiret utover. Noe bedre er det blitt i det siste ved at innhegningen er piggrådesatt.

Vi kan nå bearbeide alle typer avfallspapir, idet nytt utstyr til pulper er anskaffet. Det er ønskelig fra bedriftens side med flere ordrer for bruk av avfallspapir, slik at vår ordinære masse kan drøyes.

Overingeniør Møller ga videre en orientering om bruk av plastwirer i stedet for bronsewirer. De prøver som

til nå er foregått viser at plastwirer har fremtiden for seg, og at vi trolig vil gå helt over til bruk av disse. Foruten at plastwirere er lønnsomme hva levetid angår på den enkelte maskin, kan wirer med f. eks. kantskader tas av og gjøres om til smalere maskiner.

Driften i avdelingene har gått bra med god ordretilgang. Etterbehandlingsavdelingen har vært preget av mannskapsmangel, og ytterligere bruk av kvinner overveies. Sekkefabrikken kjører hardt mot rekordproduksjon med til nå ca. 1.5 mill. sekker mer enn i fjor.

Bølgepappavdelingen har fått langt flere ordrer enn ventet, og det er nå av den største betydning å få opp produksjonen for å kunne etterkomme ordrene.

Gipling tok opp spørsmålet om det ikke er veldig kostbart å ha PM II stående, og om ikke den plass maskinen opptar kunne utnyttes bedre.

Direktør Overwien svarte at vi har hatt flere interesserte kjøpere til maskinen etter at produksjonen ble stanset, men at dette ikke har resultert i salg av maskinen. Demontering og fjerning av maskinen er kostbart, og foreløpig kan det ikke sies at det er så veldig kostbart å ha plassen belagt.

Salgssjef Svendsen orienterte om at det for tiden er godt med ordrer. Det har vært noe snaut med MG-ordrer, fordi vi har siktet salget inn på hva vi best bør kjøre for å oppnå større utbytte.

Situasjonen for høstmånedene er mer uklar. Dårlige konjunkturer i U.S.A. kan influere på markedet i Europa.

Personalsjef Hilmarsen orienterte om at vårt styre har bevilget de nødvendige midler til anskaffelse av ytterligere 16 hybelleiligheter i Dalsminde Borettslag. Hyblene vil bli overdratt til oss fra Trondheim kommune etter som de blir ledige. Vi vil når dette er gjennomført ha belagt hele den kvote hybelleiligheter vi kan eie i borettslaget med tilsammen 40 hybelleiligheter.

Videre orienterte Hilmarsen om at vi har bearbeidet et nytt boligprosjekt som vil bli reist på området Teglverket ved Omkjøringsveien gjen-

nom boligbyggelaget Nye Trondheim. Det vil på området bli reist boligblokker med tilsammen 180 leiligheter. I henhold til de nye bestemmelser i Husbanken kan bedrifter eie inntil 10 pst. av leiligheter i husbankfinansierte borettslag. Vårt styre har bevilget de nødvendige midler til anskaffelse av 18 leiligheter i nevnte prosjekt, og disse er allerede bestilt. Leilighetene blir trolig ferdig til neste år. Med tomteområdet på Reppe, som vel blir byggeklar fra sommeren 1971, ytterligere hybelleiligheter i Dalsminde Borettslag, og med anskaffelsen av leilighetene på området ved Teglverket, ga personalsjefen uttrykk for at han ser meget lysere på den nærmeste tid fremover for å bedre boligsituasjonen.

2. Forslag til gjenoppsettelse av avdelingsutvalgene.

Personalsjef Hilmarsen hadde for bedriftsutvalget utarbeidet nye retningslinjer for eventuell gjenoppsettelse av avdelingsutvalgene, og redegjorde for innholdet i forslaget og de forandringer forslaget innebærer mot tidligere praksis.

Et enstemmig bedriftsutvalg vedtok forslaget, samt en oppfordring til alle ansatte om å vedta at avdelingsutvalg igjen blir opprettet ved avdelingene så snart som mulig i henhold til de foreslåtte retningslinjer. Saken ble vedtatt oversendt til avdelingenes ansatte gjennom Ranheim Arbeidsmannsforening. Forslaget til nye retningslinjer, samt bedriftsutvalgets oppfordring til avdelingenes ansatte, er vedlagt protokollen.

3. Brusautomater.

Personalsjef Hilmarsen fremla og redegjorde for en regnskapsoversikt for brus- og varmdrikkautomater for perioden 1/6 1967—1/12 1969.

Regnskapsoversikten viser at automatene økonomisk lønner seg og går ut med et lite overskudd når utgifter til pass og administrasjon er fratrukket. Fra 1. januar er anskaffelsesprisene p.g.a. merverdiavgiften gått opp pr. flaske, slik at fortjenesten blir noe redusert fra inneværende år, hvis innkast kr. 1,— pr. flaske opprettholdes.

Problemet med flaskeautomatene er svinnet, som foruten å forårsake

redusert fortjeneste, representerer et betydelig problem ved at flaskene slenger rundt i hele bedriften. I tidsrommet 1/6 1967—1/12 1969 var det et svinn på 14.159 flasker pr. år og 117 kasser pr. år. Hittil i år er det forsvunnet 2850 flasker og 122 kasser, noe som viser at forholdet ikke ser ut til å ville bedre seg til tross for flere henstillinger til de ansatte.

Personalsjefen opplyste videre at forholdene har vært og er under nøye vurdering for å finne ut hva vi skal satse på fremover. Alternative ordninger til flaskeautomatene er undersøkt, og det monteres i disse dager 2 begerautomater til prøve i bedriften.

Fordelene ved evt. innføring av begerautomater vil være at vi unngår alle flaskene som «flyter rundt». Vi vil kunne få skikkelig dekning av automater i alle avdelinger uten installasjons- og anskaffelsesomkostninger.

Problemet vil være om begrene etter bruk havner i massepulperne.

Varmdrikkautomatene representerer ingen problemer, og personalsjefen anbefalte ordningen utvidet til å omfatte også andre avdelinger enn dekket i dag.

Det utspant seg deretter til en grundig, positiv og meget interessant diskusjon i bedriftsutvalget om fordeler og ulemper med automatene. Det var alminnelig enighet om at begerautomatene må prøves til over ferien. Skal vi fortsette å bygge ut ordningen med flaskeautomater må helt andre virkemidler tas i bruk for å få kontroll over tomgodset.

Personalsjefen vil vurdere hva som vil være den beste løsning for oss å

satse på fremover, og forsøke å ha forslag om dette avklart til neste møte.

4. Eventuelt.

Direktør Overwien ga en kort orientering om at bedriften nå etter 3½ års venting har fått svar fra Trondheim kommune på våre henvendelser om en avklaring på spørsmålet om en vann fra Jonsvannet til kraft- og drikkevannsforbruk. Svaret er langt fra tilfredsstillende for vår bedrift, og hva som skal gjøres med saken fra vår side vil bli nøye vurdert.

Overingeniør Møller orienterte om at nytt vaskeri i de nye lokaler vil være ferdig til bruk fra høsten d. å.

Arnfinn Knudsen mente å huske at det fra kommunen tidligere er bevilget penger til å legge igjen Sjøskogbekken, og spørsmålet vil bli undersøkt.

Peder Myhre opplyste at det er vanskeligheter med luftsyste­met i E-avd. etter at bølgepappavdelingen kom, og spurte om hva som kan gjøres for å bedre på dette.

Driftsingeniør Hongslo svarte at spørsmålet allerede er under utredning.

Arnfinn Knudsen opplyste at det er mye damp i lokalet i hans avdeling ved pulper, og at klimaet er meget usunt for maskinene, som ruster svært.

Direktør Overwien var enig i at dette forhold ikke er bra for maskinene, og at saken vil bli undersøkt nøye og forsøkt løst.

Møtet ble hevet kl. 20.45.

Kjell Hilmarsen

Til: Ansatte ved alle avdelinger

Fra: Bedriftsutvalget

Avdelingsutvalg.

Bedriftsutvalget har i møte 29/6 d.å. behandlet forslag til nye retningslinjer ved eventuell gjenopprettelse av avdelingsutvalgene ved bedriften. Et enstemmig bedriftsutvalg tillater seg gjennom Ranheim Arbeidsmannsfor­ening å oversende forslaget til avdelingenes ansatte med oppfordring til å vedta at avdelingsutvalg igjen blir opprettet ved avdelingene snarest i h. t. foreslåtte retningslinjer.

Den tid vi går i møte med sterk stigende konkurranse og omkostnings­økninger, vil stille de største krav til så vel ansatte som bedriftsledelse om vi skal makte å ha trygge og trivelige arbeidsplasser. Bedriftsutvalget mener det er av største betydning og i alle parter interesse at vi kan etablere og opprettholde de samarbeidsor­ganer Hovedavtalen gir anledning til.

Bedriftsutvalget
ved A/S Ranheim Papirfabrik

AVDELINGSUTVALG

Forslag til nye retningslinjer ved gjenoprettelse av avdelingsutvalgene:

1. Antall utvalg og sammsetning.

Det opprettes 9 avdelingsutvalg ved A/S Ranheim Papirfabrik med følgende fordeling og sammensetning:

Avdeling	Antall repr.	
	Arbeidere	Bedrift
Celluloseavdelingen	4	3
Hovedavdelingen	6	4
E-avd. og Salen	6	4
Gummieringsavd.	3	2
Sekkefabrikken	4	2
Bølgepappavd.	4	2
Mek. verksted	klubbstyret	4
Bygningsavd.	3	3
Transportavd.	3	2

2. Utvalgets ledelse og forhold til avdelingsledelse og bedriftsutvalg.

a) Utvalget ledes av en formann og en sekretær som velges blant utvalgets medlemmer. Formannen velges vekselvis fra ledelsens og de ansattes representanter. Når en representant for avdelingsledelsen er formann, skal de ansatte ha sekretæren og omvendt.

b) Utvalget skal innen sitt arbeidsområde fungere som rådgivende utvalg for avdelingens ansvarlige ledelse. Bedriftsutvalget og bedriftsledelsen kan forelegge spesielle saker for avdelingsutvalget.

Avdelingsutvalget skal avgi rapport om sin virksomhet til bedriftsutvalget en gang pr. halvår. Klager på behandling av saker, møtehyppighet eller lignende fra en av partene i et avdelingsutvalg, kan fremmes for bedriftsutvalget.

3. Utvalgets arbeidsområde.

Utvalgets medlemmer skal gjennom samarbeid virke for en mest mulig effektiv produksjon og for størst mulig trivsel i egen avdeling. Med dette for øye kan utvalget bl. a. behandle:

a) Avdelingens og bedriftens økonomiske og produksjonsmessige stilling

- b) Effektiviserings- og rasjoniserings tiltak i avdelingen
- c) Vedlikehold og utnyttelse av maskinene i avdelingen
- d) Kontroll med kvalitet og utskudd i avdelingen
- e) Bemanningsplaner i avdelingen
- f) Opplæringsprosjekt i avdelingen
- g) Helse- og sikkerhetstiltak i avd.
- h) Velferdstiltak i avdelingen
- i) Spørsmål som angår avdelingens virksomhet, endringer i produksjonsoplegg og metoder, produksjonsutvikling, samt planer med hensyn til driften i den nærmeste fremtid
- j) Saker forelagt fra bedriftsutvalg eller bedriftsledelsen som angår avdelingens virksomhet.

4. Saksbehandling.

Når avdelingsutvalget har avgitt uttalelse i en sak, skal avdelingsledelsen behandle saken så snart som mulig og gi utvalget underretning om avgjørelsen. Er saken ikke avklart innen annet utvalgsmøte etter utvalgets behandling, skal avdelingsledelsen gi en så fullstendig orientering som mulig om hvor langt saksbehandling er kommet og om når endelig avgjørelse kan ventes.

5. Møtevirksomhet.

Utvalget holder ordinære møter så ofte partene er enige om det og minst en gang pr. måned. Hvis formannen og sekretæren er enige om at et møte ikke er nødvendig, kan dette sløyfes. Saksliste til møtene utarbeides av formannen og sekretæren i fellesskap, og gjøres kjent for medlemmene minst 3 dager før møtet skal holdes.

6. Møtereferater.

a) Det skal føres referater fra utvalgets møter. Referatene skal inneholde de spørsmål som er drøftet og de uttalelser man er kommet frem til.

Referatene skal sendes til hver av bedriftsutvalgets medlemmer.

b) En gang pr. halvår innkaller bedriftsutvalget til en bedriftskonferanse hvor samtlige medlemmer

av bedriftsutvalget og avdelingsutvalgene møter. Bedriftsledelsen gir på disse møter orientering om bedriftens situasjon i tiden fremover, og de forskjellige utvalgs videre arbeid drøftes.

7. Generelt.

For å være sikret en mest mulig sakkyndig behandling av de enkelte

saker, har utvalgene anledning til å innkalle personer utenom medlemmene til utvalgenes møter for å gi utredninger om spesielle spørsmål. Formann og sekretær i utvalgene kan også bli enige om å innkalle til større møter innen de respektive avdelinger for informasjon.

Kjell Hilmarsen

* * *

Protokoll fra møte i bedriftsutvalget

Ekstraordinært møte ble holdt i konferanserommet i Mek. Verksted fra kl. 14.00.

Til stede: Th. Overwien, Fr. Kiær, A. Efschén, A. Møller, K. Hilmarsen, G. Haavi, P. Myhre, P. B. Moen, A. Eidem, A. Knudsen, A. Berge, J. Hongslo, S. Mosand.

Forfall: E. Dyblie, E. Gipling.

Dagsorden:

1. Orienterende meddelelser fra bedriftsledelsen.

Direktør Th. Overwien viste til at i fellesferien, omkring månedsskiftet juli/august, bragte en del aviser under til dels svære overskrifter ganske oppsiktsvekkende meddelelser om forholdet A/S Ranheim Papirfabrik, Nordenfjelske Treforedling A/S og Van Severen & Co. Ltd. A/S.. Selv om det heter «ingen røk uten ild», så ville det i dette tilfelle passe bedre å karakterisere disse avisers journalistikk som «fjæren der blev til fem høns».

Det som foreligger av nytt om eventuelt «samarbeide» mellom de tre selskaper, er at vår bedrift, som var inne på tanken om å søke å forhindre Nordenfjelske Treforedling A/S's overtakelse av Van Severen & Co., har oppgitt dette, bl. a. fordi vi etter nærmere overveielse kom til at en fusjon Nordenfjelske Treforedling A/S med Van Severen & Co. ikke i nevneverdig grad ville skade våre interesser, spesielt fordi Van Severen & Co. etter bygging av raffinøranlegg allerede er langt på veg til å bortfalle som større virkesleverandør til Ranheim.

Med hensyn til direkte samarbeide mellom A/S Ranheim Papirfabrik og Nordenfjelske Treforedling A/S, så foreslo vi jo et sådant i brev av 4. april 1970, hvor vi antydte oppførelse av stor, ny cellulosefabrikk på Ranheim, som også kunne levere Nordenfjelske Treforedling A/S all den cellulose som trengtes til produksjon av avisepapir på Fiborgtangen. Ennå foreligger ikke noe konkret svar herpå, og vi har den 3. ds. purret, idet det neppe er i noen av våre bedrifters interesse at det ikke snart blir en avklaring, nødvendig for det videre planleggingsarbeide på begge bedrifter. Heller ikke på dette har vi fått noe tilfredsstillende svar, — bare en muntlig erkjennelse.

I mellomtiden, mellom 4. april og 3. august, har det vært en viss kontakt mellom våre to bedrifter på aksjonærplanet, idet Nordenfjelske Treforedling A/S antydte et intimere samarbeide enn hva vi hadde tenkt oss. Forhandlinger har aldri funnet sted mellom bedriftenes formelle organer, og de tilbud representanter for eierinteressene i Nordenfjelske Treforedling A/S har fremmet, var uten nevneverdig interesse. Hva som videre vil skje, er det vel ingen i dag som kan overblikke, men vi må dessverre regne med at det står meget sterke krefter bak Nordenfjelske Treforedling A/S's ønske om å bygge egen cellulosefabrikk.

Peder Myhre spurte om det er kommet noe ut av Stortingets industrikomité's besøk ved bedriftene tidligere i år. Videre om saken om bygging av

ny cellulosefabrikk har vært behandlet i bransjerådet.

Overwien svarte at Stortingets industrikomite var her for å orientere seg i tilfelle det blir stortingssak av spørsmålet. Saken behandles imidlertid på departementsplan og blir trolig ingen stortingssak.

Vi har alminnelig sympati fra flere hold, også fra bransjerådet, men dette hjelper ikke stort hvis saken avgjøres av regjeringen. Dersom Nordenfjelske Treforedling A/S skal ha lån fra Distriktenes Utbyggingsfond, vil saken trolig komme til Stortinget. Spørsmålet om å få bevirket en interpellasjon i Stortinget på nåværende tidspunkt må vurderes nærmere.

Peder Myhre mente det kunne være interessant å få en interpellasjon i Stortinget i denne sak. De ansatte anser saken som meget viktig, og Myhre spurte om det kunne la seg gjøre med et fellesmøte med stortingsrepresentantene fra Sør-Trøndelag.

Direktør Overwien svarte at tiden kanskje snart er inne til å få en interpellasjon i Stortinget i denne saken og å mobilisere alle gode krefter.

Direktør Kiær understreket at bedriften og dens ansatte ikke bør gjøre regning med noen assistanse utenfra i denne saken. Det avgjørende er hva vi selv kan gjøre for å styrke vår lønnsomhet og dermed sikre bedriftens fremtid. Vi må i verste fall regne med at den økonomiske fordel som vi har i vår celluloseproduksjon etter hvert vil falle bort. Derfor må vi sette alt inn på å forbedre lønnsomheten i de øvrige avdelinger. I dette arbeide må alle ansatte gjøre sitt ytterste, da det er opp til oss selv hvordan utfallet skal bli. Dette effektiviseringsarbeidet er allerede i gang, og dersom vi kan føre dette til et lykkelig resultat, er det grunn til å se lyst på fremtiden uansett hva som vil skje med vår celluloseproduksjon.

Kjell Hilmarsen

85 år:

Alfred Eriksen 25/10 - 70

80 år:

Otto Underhaug 4/10 - 70
John Horrigmo 8/10 - 70

75 år:

Hermand Ulstad 1/12 - 70

60 år:

Ingebjørg Aune 1/10 - 70
Erling Rustad 16/11 - 70
Oddny Hårstad 30/11 - 70

50 år:

Olav Kjerulf 3/10 - 70
Thor Johansson 17/12 - 70

Grimstvedt var en klok og forutseende mann. Historien har gitt ham rett — samarbeid i De Norske Papirfabrikanters Forening har ført til store resultater.

Kristiania, 2den april 1895.

Herr generalkonsul
Chr. Christophersen,

Kristiania.

Som omtalt for herr generalkonsulen var salgsforholdene paa papirmarkedet allerede høsten 1883 blevne saadanne, at jeg under deres tryk paa en reise i udlandet for at sælge papir kom paa den tanke, at vore fabrikanter burde søge ved en fælles optræden at forbedre forholdene. Efter min hjemkomst talte jeg med en ven af mig, en ældre erfaren forretningsmand her i byen, om sagen; men han troede ikke, der var noget at gjøre Ærved, og ved nærmere overveielse fandt jeg ogsaa selv paa det tidspunkt at burde lade sagen hvile. De notiser jeg dengang nedskrev om spørqsmaalet, er derfor blevet liggende i skuffen til nu.

Relativt trykkende som konjunkturerne var dengang, saa var de daværende salgspriser, seet i lyset af hvad der nu sælges til, glimrende. Hvad vilde man t. ex. nu sige om en pris af 27 øre pr. kg for alm. brunt træpapir? Og det var minimums exportpris paa de tider.

Det er igrunnen ikke saa underlig, om tanken om en effektiv fællesoptræden dengang ikke havde udsigt til at trænge igjennem. Store forandringer har imidlertid fundet sted siden da. Vistnok er fabrikanterne dygtighet og den tekniske færdighet steget betydelig i disse 12 aar, og papir fremstilles nu til cost prices, som man dengang neppe havde tænkt sig. Men disse fremskridt paa fabrikationens omraade er dog ganske betydelig distanceret af den fart, med hvilken salgspriserne navnlig de sidste 5 aar er faldt. Og medens fremskridtene i fabrikationen nødvendigvis har sin begrænsning og er betinget af mange forskjellige omstændigheder, saa synes prisfaldet ingen saadanne grænser at kjende — i allefald saa længe

den nuværende tingenes tilstand varer. Faktisk har det aldrig været saa ilde som nu, og at dømme efter de sidste 6 maaneders foreteelser, i hvilket tidsrum priserne er gaaet nedover med stormskridt, er vel endnu ikke kanskje paa langt nær, det værste seet.

Det synes mig derfor som en simpel pligt for enhver, der er interesseret i papirfabrikationen, efter evne at bidrage til at føre vor skjønne industri, saa naturlig for vort land, ud af den sørgelige tilstand i hvilken den er geraadet, og i hvilken den ellers synes at skulle gaa sin undergang hurtig imøde

Hvad papirfabrikanterne selv angår, da skulde det synes som om den simple selvholdelsesdrift maatte tilsige dem ikke at nøle længer med at søge at stanse og forebygge en ruin, der ellers før eller senere maa ramme bedriften. Papirfabrikationen har nu lagt beslag paa meget af vort lands kapital og arbeidskraft, og trækker saadanne vexler paa vore skoger, at det er saart at tænke paa, at det hele ikke er til noget utbytte for dem, der stræver haardt med arbeidet.

Selvfølgelig kan det have sin store baade civilisatoriske og økonomiske betydning at publikum kan kjøpe billigt papir; men der er ingen grund til at tro, at en gjennemgående prisforhøielse af 10—20 % vilde øve nogensomhelst indflydelse paa papirforbruget og dets væxt; men en saadan forhøielse vilde være fuldstændig nok til at redde situationen for de allerfleste fabrikker. Vor industris vantivsel er af en langt mere indgribende betydning for samfundet end den smule prisforhøielse paa papiret.

Skal derfor en bedring for papirfabrikanterne hidføres, maa der tilstræbes at faa en prisforhøielse istand. Det store spørqsmaal maa da blive: Hvorledes skal dette maal naaes?

Ved sammenslutning! Dette synes mig det eneste mulige svar paa spørqsmaalet.

En saadan sammenslutning kunde jo tænkes iverksat paa forskjellige maader. Hovedsagen er, at der blir *realitet* i den.

Den for vel 2 aar siden stiftede forening mellem de norske papirfabri-

kanter har vistnok ikke været uden sin betydning. Men der ligger for lidet reelt bag den til, at den med noget nævneværdigt resultat skulde kunne optage kampen mod de ondre, branchen lider under.

For grundig at overveie de i forbindelse med fabrikanternes interesser staaende spørsmål, udrede dem og forelægge fabrikanternes tanker og planer til en forbedring i forholdene

forekommer det mig, at et udvalg af t. ex. 5 mænd burde nedsættes.

Jeg tillader mig ærbødigst at henstille til herr generalkonsulen at tage denne tanke under overveielse og eventuelt at lade den komme frem paa papirfabrikanternes møde iovermorgen.

Med høiagtelse, ærbødigst
Abr. Grimstvedt
(sign.)

Litt om høstens og vinterens studiearbeide

Så går vi på nytt inn i den delen av året hvor de lange og mørke kveldene er de dominerende trekk i bildet, og med dette kanskje hos den enkelte en større eller mindre mangel på fritidsbeskjeftigelse.

I den grad dette måtte være et problem, så er det mange måter å møte dette problem på. En av måtene er å delta i studiearbeid, og Ranheim Arbeidsmannsforening har også i år et godt og variert tilbud av kurs til sine medlemmer. Foreningens studiearbeid er lagt under dens nestformann. Det er Egil Gipling, og han går til denne del av sitt arbeid med både alvor og begeistring. Vi har hatt en samtale med ham om hva som vil komme til å skje på dette frontavsnittet i foreningens virksomhet, og vi spør først om hvordan det foregående års studiearbeid artet seg.

— Vi avvirket siste sesong 6 studie-sirkler, svarer han, så vi er meget godt fornøyd. Vi har delt ut 51 kursbevis for deltakelse i brevringer, og det er meget pent.

— Noen ord om studiearbeidet rent generelt?

— Å drive studiearbeid, å skolere og dyktiggjøre ens medlemmer er en meget viktig del av foreningsarbeidet, og jeg vil si at brevringen er den fineste form for studiearbeid som kan tenkes. Dette at en flokk kamerater kommer sammen og i fellesskap diskuterer og drøfter forskjellige emner og problemer, det er meget fint og positivt og som det er all grunn til å satse på.

Egil Gipling forteller ellers at gangen i fagbevegelsens studiearbeid er lagt opp slik at studeringen eller brevringen på det lokale plan danner «grunnskolen». Så følger AOF-kurs og ukekurs og til slutt LO-skolen. Denne er fagbevegelsens høyeste kurstilbud og har ganske avansert emnestruktur. Skolen holder til på Sørmarka, like utenfor Oslo.

— Hvordan er så opplegget for kommende høst og vinter?

— Vi tar sikte på samme antall som ifjor, altså 6 kurs, som vi mener å skaffe deltakere til og som vi tror å skulle kunne greie.

— Hvilke kurs eller tema er det som står på tapetet?

— Av disse 6 kursene vil det bli 3 grupper på «Demokrati i hverdagen», en på «Demokrati på arbeidsplassen», og på de to siste er emnevalget ennå ikke er avgjort.

— Hva innebærer «Demokrati på arbeidsplassen»?

— Dette kurset er nokså vidtspennende, og det er vanskelig å gi noe resyme. Kurset har som hovedtema forholdene på arbeidsplassen hvor både trivselmoment og produktivitet berøres.

— Hvilke kurstilbud foreligger på forbundsplanet?

— Det er det nok litt tidlig å si noe om enda. Det blir i hvertfall et kurs for kasserere og revisorer og det tradisjonelle kurs for nyvalgte formenn.

— Er det tilfredsstillende tilgang eller søknad til studiearbeidet fra foreningens unge medlemmer?

— Nei, det kan jeg dessverre ikke si, og dette er da noe av det tyngste vi i studieutvalget har med å gjøre. De unge forstår kanskje ikke betydningen av dette. Det er mulig at noe av feilen er vår. Jeg vet ikke. Men det har i hvertfall vist seg at får vi dem først med på en brevving, da går alt så mye lettere siden.

Som nevnt tidligere er studie- og opplysningsarbeidet meget viktig. Det er viktig og utbytterikt for en selv, og viktig for den organisasjon en tilhører — enten en da deltar i brevving, gruppearbeid på annet vis eller ved selvstudium. Det kan gjerne nevnes her at i forbundssammenheng så rager fagforeningen her på Ranheim ganske høyt. Det skyldes jo først og fremst innsatsen til de folkene som stiller med disse sakene.

— Det bør også nevnes, sier Egil Gipling til slutt, at bedriftsledelsen er svært positivt innstilt til vårt arbeid på dette felt. Det går alltid greit å få permisjon fra arbeidet for deltakelse i kurs, og likedan at vi får holde til her på bedriften med våre møter når de egnede lokaler i Folkets Hus er opptatt i annet øyemed.

I studieutvalget sitter foruten altså Gipling himself, også Ingvar Amundsen, Per B. Moen, Jens Paulsen, Ole Blekkan og Gustav Fossum.

Og helt til slutt rundes det hele av med å henvise interesserte av kurs eller brevving til noen av ovenfornevnte eller til fagforeningskontoret.

aw

Ny bedriftssøster

Fra 1. juli tiltrådte søster Ragnhild Iversen stillingen som bedriftssøster hos oss og som sanitetssøster for Ranheim Sanitetsforening.

Søster Ragnhild er født og oppvokset i Trondheim, og har etter vanlig skolegang tatt flere kurs i barne- og barslepleie med etterfølgende praksis i flere år før hun gikk inn i sykepleien.

Utdannelsen som sykepleier fikk hun ved Innherred sykehus's Sykepleierskole. Etter pliktåret ved Innherred sykehus arbeidet hun i 6 år ved Kirurgisk avdeling på Sentral-sykehuset i Trondheim. Deretter ble hun ansatt ved E. C. Dahls Stiftelse som sykepleielærer for søsterelvene, og senere som instruksjonssøster for barsleelvene. Hun var dessuten vikar for forstanderinnen under hennes fravær. Etter 7 års tjeneste ved E. C. Dahls Stiftelse sluttet hun og gikk kurs for bedriftssøstre, hvorefter hun vikarierte som bedriftssøster ved N.K.L. før hun ble ansatt hos oss.

Søster Ragnhild skulle således ha den beste bakgrunn for å gjøre en god tjeneste som bedriftssøster ved bedriften som sanitetssøster på Ranheim. Vi håper hun vil trives — og ønsker henne velkommen.

Ny kontorfløy ved hovedkontoret

Noen av våre avdelinger fikk hektiske dager med flyttesjau på nakken da vi kom tilbake etter fellesferien. Det var personalavdelingen, konstruksjonsavdelingen, vedlikeholdssjef og tømmerkontor som kunne ta i bruk de nye kontorlokaler.

Med Moelven-seksjoner spratt det i løpet av kort tid opp en ny kontorfløy ved hovedkontoret. Mangelen på kontorplass var prekær, og det ble tidligere i år besluttet reist en ny kontorfløy som et «provisorium» for å avhjelpe mangelen.

Vår konstruksjonsavdeling har forberedt, ledet og koordinert prosjektet med ingeniør Kåre Hammerås som ansvarshavende.

Det er da også blitt et riktig trivelig bygg med fine lyse kontorer. I venstre del av bygget når man kommer inn, finner vi konstruksjonsavdelingen hvor konstruksjonssalen dominerer med ingeniører og tegnema-skiner på rad og rekke. Der finner vi også kontorer for konstruksjonssjefen og vedlikeholdssjefen, samt rike-lig med arkivplass.

I høyre del av bygget har personalavdelingen fått sitt nye tilholdssted med kontor for personalsekretæren, et kontor for avdelingens to kvinne-lige sekretærer, samt kontor for per-sonalsjefen.

Til slutt finner vi i byggets høyre del tømmerkontoret med kontor for tømmerassistentene og kontor for tømmer-sjefen.

Bygget har også fått et nytt konferanserom.

For tiden pågår arbeidene med å knytte den nye kontorfløyen sammen med hovedkontoret ved et mellombygg hvor det også blir egen inngang, vaskerom, toalett og venterom.

I selve hovedkontorbygget står adskillig «på hodet» for tiden, idet arbeider pågår med omgjøring av innkjøpsavdelingens kontorer, slik at det blir en sammenhengende korridor fra sentralen og til den nye kontorfløyen. Ekspedisjonsavdelingen skal flytte til 2. etasje hvor de overtar kontorene etter konstruksjonsavdelingen, vedlikeholdssjef og personalsekretæren. Salgsavdelingen har allerede belagt de øvrige av personalavdelingens gamle kontorer. Første etasje vil når ekspedisjonsavdelingen er flyttet opp, gi plass for utvidelser ved regnskapsavdelingen og hullkortavdelingen. Videre vil lønnsfører og timeskriverkontoret få nye kontorer her.

Summa summarum blir mangelen på kontorplass avhjulpet — så lenge det varer

K. H.

* * *

A.s Ranheim Papirfabrik's tur for pensjonistene

Avgang fra Ranheim kl. 0915 i regnvær — surt og kaldt — 6° C!

Tilslutningen var over all forventning, så det viste seg at det skal mer enn en regnskvett til for å skremme Ola nordmann. Hele 3 busser var så å si fullsatte, i alt 90 pensjonister, 3 fra personalavdelingen, 1 sykesøster — og selvsagt 3 sjåførere. Da hadde herr Tormod Barstad kjørt i forveien til Lisbetseter med to av pensjonistfruenene, som med den største velvillighet hadde stilt seg til disposisjon for å koke mange liter kaffe. (Ja, for hva er livet uten kaffe?)

Børsa ble passert ca. kl. 10.00 — fremdeles i øsende regnvær, men håpet var der: Vi kunne skimte litt blå himmel. Vi tok av fra E6 opp til Skaun og kjørte så langt som veien tillot det. Vi gikk ca. 500 meter fra bussene og opp til Lisbetseter, — og merkelig nok — da var været riktig pent. Vi fikk det virkelig morsomt da vi kom fram til setra. Tormod Barstad hadde kjørt seg vill i skogen, og dermed sto det litt på hodet der oppe på grunn av tidsnøden, men ved felles anstrengelse ble alt ordnet på rekordtid. Deltagerne koset seg med nydelig kaffe, wienerbrød og en herlig, god varme i peisene. Praten gikk livlig, og samtlige var i godt humør.

Ca. kl. 12.00 dro ferden fra Lisbetseter igjen ned til Skaun kirke — og solen skinte fremdeles. Kl. 12.40 kom vi frem til kirken hvor vi ble mottatt av skoleinspektør og klokker Esten Moen, som ønsket oss velkommen til Skaun, Kristin Lavransdatters hjembygd. Kirken er bygget mellom 1180 og 1230. På Husby, hvor Einar Tambarskjelve bodde og hadde sine gods, sto det før den tiden en kirke som het Husbykirken. Man kan fremdeles se ruinene der. Begge kirkene var i bruk så sent som i 1301. Skaun kirke het i gammel tid Vinjan kirke, hvilket var navnet på godset den hørte under, — men den fikk senere sitt opprinnelige navn.

Klokker Moen nevnte at i gamle dager var det slik at ville man ha en kostbar begravelse så ringte klokken

to slag, men skulle den være billigere måtte det greie seg med ett slag.

Prekestolen er fra 1665, da kirken ble restaurert. Da herr Moen kom til Skaun var prekestolen hvitmalt, men konservator Sæther tok en pennekniv, og ved møyssommelig arbeid og tålmodighet fikk han de opprinnelige fargene frem. Orglet var praktfullt. Det ble gitt fra Nordlands dødsbo, og dette ble malt før altertavlen fikk sin nåværende farge, men maleren pirket litt i malingen på prekestolen, og kom dermed fram til til riktige fargen for orglet.

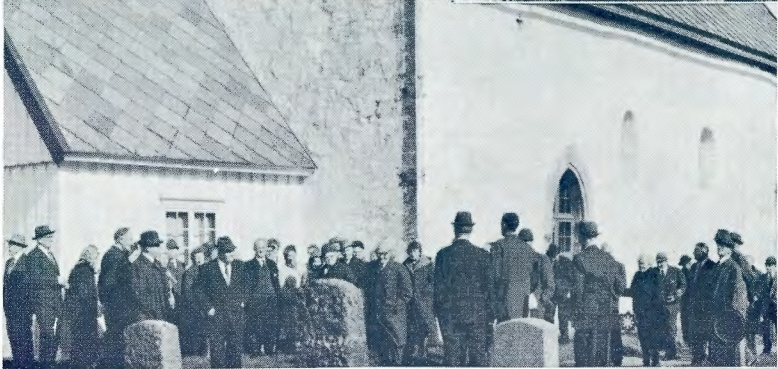
Vi hadde knapp tid og måtte inn i bussene igjen for å ta turen videre via Malmsjøen, Anøya, Hølonde og Svorkmo til Bårdshaug Herregård, hvor vi ankom kl. 15.00. Bordene var nydelig dekket i kafeteriaens 2. etasje, og middagen — orkdalssådd — var kort sagt herlig, likeså desserten — sviskekompott med fløte. Etter dette kraftige måltidet «spaserte» vi over til hovedbygningen hvor kaffebordene var dekket i alle salonger. Alle fikk først anledning til å se seg omkring i dette vakre byggverk, hvoretter nykøkt kaffe ble servert med hjemmebakte kaker.

Under middagen holdt personalsjef Hilmarsen en meget hyggelig tale, hvor han bl. a. understreket den store fremgang fabrikkens har hatt, og likeså ble pensjonistene anmodet om å ta en tur opp til fabrikken når de hadde lyst og tid til dette. Papirmester Barstad kom også frem med noen fornøyelige strofer, ved siden av at han hadde ordnet med sangene, som det ble satt stor pris på av alle. En ekstra stemning ga det jo også med Jan Olav Dahlø's koselige trekkspillmusikk.

Det var bare glade og fornøyde ansikter å se da vi kl. 17.30 forlot Bårdshaug med kurs for Ranheim igjen, hvor vi ankom kl. 18.30. Dette etter en reise som hadde foregått knirkefritt i alle måter, og alle passasjerer forlott bussene uten et eneste uhell underveis. Turen var ganske enkelt vellykket fra først til sist.

L. B.

Hvor mange tonn papir har disse fire pensjonistene sett bli produsert på Ranheim Papirfabrik? — Fra venstre: Olaus Vangen, Ingvald Bjørnstad, Bror Johansson og John Forbord.

Fotografen har her knipset fru Brurok og bokstavene OK. — Det var samstemmighet om at turen var OK.

* * *

UT AV AKTIV TJENESTE

Når vi bruker denne overskriften i stedet for den vanlige: «70 år», så skyldes det at *Harald Eriksen*, som gikk over i pensjonistenes rekke i slutten av juli, egentlig ikke har nådd aldersgrensen. 70-årsdagen kan han først feire i desember neste år. Men målt med en annen målestokk — lengden i arbeidsdagen — må vi være enig med Eriksen i at milepælen som markerer skillet mellom aktiv innsats og pensjonist-tilværelsen var nådd. Vi håpet riktignok at han ikke ville gjøre alvor av sin bestemmelse om å trekke seg tilbake før fylte 70 år, for han vil ikke bli lett å erstatte. Men det lar seg jo ikke nekte at den imponerende innsats som 55 år i bedriftens tjeneste representerer, må veie mere enn 70 leveår.

Harald Eriksen var altså ikke mer enn 13 år da han første gang møtte opp i fjæra til 10 timers arbeidsdag, med 15 øre timen i vederlag. Prisenivået var jo den gang noe lavere enn i dag, og Harald hadde ikke vært selververvende så lenge før han fant å kunne påkoste seg den luksus å gå i Teatret. Nå ville tilfellet at disponert Lundberg hadde fått samme idé denne dagen og drog til byen med hele familien. Formodentlig hadde alle parter utbytte av turen. Men dagen etter ble Eriksen senior oppkalt til disponerten som ga en rystende skildring av den unge manns utsvevelser den foregående aften. På Ranheim stasjon hadde han forlangt billett for voksne (en flotthet som for øvrig NSB's reglement var ansvarlig for). Vel fremme i byen hadde ynglingen entret en trikk og latt seg befordre frem til Teatret, hvor han hadde bivånet forestillingen fra første benk (riktignok på galleriet). Som om dette ikke var nok, hadde han dertil hengitt seg til nytelsen av den fineste konfekt. Senior mottok denne alarmerende melding med ro og fatning og mente at fant ikke guttungen på verre ting, hadde det ingen fare. Og det er vi da tilbøyelig til å erklære oss enige i.

Året etter skulle Harald konfirmeres, og konfirmasjonsforberedel-

Fire kjente ranheimskarere: — Fra v.: Oskar Grytbak, Harald Eriksen, Ludvig Grytbak, Georg Knutsen.

sene foregikk i Lade kirke. Dette ble naturligvis i arbeidstiden, og det gjaldt for den unge arbeidstaker å skofte minst mulig, så strekningen Fjæra—Lade og retur ble tilbakelagt i meget raskt tempo, men Eriksen synes ikke dette er noe å snakke om. For ham har det alltid vært en selvfølge å yte sitt beste uansett.

Etter 7—8 år i fjæra ble det overflytting til huggeriet, hvor Eriksen ble værende til han sluttet i bedriften. Den som er herdet gjennom mange år i fjæra, vil vel helst fortsette uten-dørs så sant helsa holder, og Eriksen har ikke reflektert på tilbud om arbeid inne i fabrikken, men foretrukket å bli der han var. I 1940 ble han forfremmet til førstemann, noe han i grunnen ikke var særlig glad for. Eriksen er en usedvanlig samvittighetsfull og pliktoppfyllende mann, og det har alltid vært en påkjønning for ham at det ikke er mulig å ha kontroll samtidig med de to arbeidsplassene førstemannen er ansvarlig for. Når

han var nede i renseriet, tenkte han bare på hvordan det lå an oppe på flisloftet, og var han deroppe, fryktet han for hva som kunne hende med soldene eller transportørene. På den annen side forbød hans pliktfølelse ham å motsette seg å ta jobben når ledelsen hadde bruk for ham akkurat der.

I fritiden (som det etterhvert ble mere av) drev Harald med fotball, friidrett, fiske og andre sysler som hører ungdommen til. I hans guttedager var det f. eks. ikke så rent lite med fisk i Vikelva. Ellers har foreningsarbeidet interessert ham. Han har siden 1918 vært med i Ranheim Arbeidsmannsförening, hvor han bl .a. har vært underkasserer. Og så musikken da, ikke å forglemme. Da Ranheim Musikkforening ble rekonstruert i begynnelsen av 1920-årene, ble Eriksen med sin klarinett et meget betydningsfullt medlem av korpset. Men han nøyde seg ikke med det. På

trekkspill ble han også en ren mester, og utallige er de tilstelninger hvor han har muntret deltakerne med sine lystige toner.

Når Eriksen besluttet seg til å gå av nå, var det meget veloverveid, og han er ikke i tvil om hvordan han skal benytte dagene og at han vil komme til å kose seg som pensjonist, selv om han i og for seg ikke hadde noe utpreget ønske om å slutte i arbeidet, men fant det fornuftig å trekke seg tilbake mens leken var god. Eriksen bor alene (forøvrig i den leilighet hvor han er vokst opp), og han liker godt å stille for seg selv. Matlagingen f. eks. kan han ikke tenke seg å ta lettvent, men forlanger veltillagede retter på bordet hver dag. Og vi kan forsikre at han holder det pusset og fint i leiligheten.

Eriksen ble tildelt medaljen for lang og tro tjeneste for 21 år siden.

A. M.

* * *

Ranheims Revyer

Gamle revyviser

Da vi gikk i gang med å samle flisse gamle revyvisene, skjønte vi at det av og til kunne komme til å oppstå visse vanskeligheter. Det meste av dette stoffet er jo basert på menneskelig hukommelse, og den kan være lunefull enkelte ganger. I visen om Oscar Mathisen i siste nr. av Ranheims-Nytt var det et vers som lurte seg unna. Det er klart at vi ikke vil underslå det, og tar det derfor med denne gangen. Det var altså en vise om skøyter, og når det gjelder skøyte-

sport, har vi hatt så mye av denslags nå at det kunne gjøre seg med en forandring. F. eks. fotball. Fotballviser er det mange av. Den visen vi presenterer har et visst stenk av ironi, og den kan neppe sies å være seriøs.

Vi må her få bemerke at med seriøs sikter vi ikke på noen måte til seriefotball, og kampen om poenger og plassering øverst eller nederst på tabellen.

Og så tar vi med Ranheims-sangen uten kommentarer.

Verset som ikke ble med i visen om OSCAR MATHISEN

Han var så snar i starten,
men kom itj før i farten
før'n Oskar våres klart'n
og fort forbi han fór.
Han tok den gærne svingen,
men det gjor ingen tingen,
for folke utom ringen
dem hyla opp i kor:
Oskar Mathisen, Oskar Mathisen
han kom så langt foran Amerika
Oskar Mathisen, Oskar Mathisen
han kom så langt foran Amerika

FOTBAILL E MITT LIV

Fotball e mitt liv, den e positiv
— å — den gir et herlig tidsfordriv.
Såmmå kor æ kjæm gir æ baill'n
en klæm
— å — inni nette' me'n!
Fart og kondisjon, prima presisjon
— score gjør æ i hver posisjon.
Først så takle æ og så dribble æ,
— å — inni nette me'n!
Når fram og tebakers æ reinne
som fotbaillentusiast,
og me tåa på baill' æ speinne,
æ har hverken ro eller rast.
Fotball e mitt liv, den e positiv,
— å — den gir et herlig tidsfordriv.
Såmmå kor æ kjæm gir æ baill'n
en klæm
— å — inni nette' me'n!

Trebakksysteme har æ klussa med,
men no har æ slutta heilt med det.
Sologjennombrudd, så et knaillhardt
skudd
— å — inni nette me'n!
Denne taktikken står for kritikken,
det sei røsten ifra publikken.
Og mitt publikum, skrik te dæm
bli stum,
— kjør — inni nette me'n!
Det røyne på nervan å klem på
som fotbaillentusiast,
og publikum hisser mitt tempo,
æ har hverken ro eller rast.
Fotball e mitt liv, den e positiv
— å — den gir et herlig tidsfordriv.
Såmmå kor æ kjæm gir æ baill'n
en klæm
— å — inni nette' me'n!

Ranheims sangen

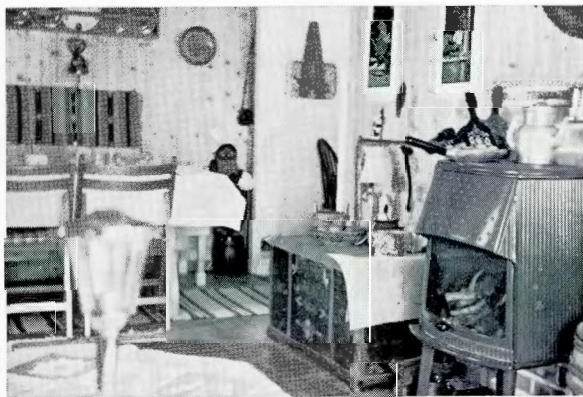
Fra klubben «Fuskeren»s revy
«Tross Alt» i 1938.

Fuglene elsker sitt rede mest,
de og, vi og.
Fuglene synger og holder fest,
vi strir med hverdagen mest.
Fuglene bruker det nebb de har,
enn om vi enn en gang
glemte hvor sørgelig stor vi var
og stemte vårt nebb til sang.

Refr.:

Ranheim, Ranheim,
her mellom fjord og li.
Du er er vakker om du iblant
er stri.
Hør skogen den sakte suser,
og sjø mot stranden bruser.
Du har din sjarm,
din lukt, din larm,
men tross alt bor du i vår barm.

HYTTEBYGGERE

Interiør fra Barstads hytte

Tormod Barstad har sin hytte i Lånke. Det er ikke hytte på fjellet, heller ikke hytte ved sjøen — men nærmest et ørnerede på en 200 m høy furukledd ås. Det er mange slike åser i Lånke, og som vi vet ble det bygd festninger og forsvarsverker på disse

åsene for å gi ubudne gjester en varm mottakelse.

Barstads hytte, «Tyrihaugen», er hans og familiens forsvarsverk mot stress og jag. Der har han en vidunderlig utsikt i alle retninger. Han kan kontrollere Værnes flyplas, Strindfjorden, Frigården militære skytefelt og Gevingåsen. I vest har han Gevinggårdene på rekke og rad, og i syd kan Hommelviks øverste gård, Furan, skimtes. Derifra og over til Dybvad (Barstad har bygslet tomt av Johan Petter Dybvad) har det i gamle tider vært en pilegrimsvei. Dybvad-navnet skal ha sin opprinnelse i vadested og dyp kulp der pilegrimene kunne ta et bad etter dagens marsj.

«Tyrihaugen» har en grunnflate på 36 kvadratmeter — 18 kvm peisestue og resten fordelt på kjøkken og soverom.

Og her stortrives Barstad, som påstår å ha verdens greieste vertsfolk. «Når jeg i peisestua får slå av en prat med dem og folket i nabolaget, da er jeg i mitt ess», sier han overbevisende. B.

In memoriam

Jens Jenssen	født	29/9	14	død	30/6	70
Lars Larsen	»	29/3	96	»	12/7	70
Leif Johannessen	»	8/4	09	»	17/9	70

